

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: J. G., narozená dne X,
bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 12. 2018, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 5. 12. 2018, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), předanou k poštovní přepravě dne 5. 2. 2019, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 7. 9. 2018, č. j. X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím žalovaná odňala žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu II. stupně, neboť podle posudku posudkové lékařky OSSZ P. ze dne 22. 8. 2018 žalobkyně již nadále nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona

č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobkyně v žalobě namítla nesprávné posouzení zdravotního stavu. Uvádí, že posudkové lékařky učinily závěry o jejím zdravotním stavu, aniž by byla jednání přítomna, přitom jejich hodnocení je v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů, zejména lékařskou zprávou psychiatra ze dne 22. 1. 2019. Opakovaně je hospitalizována v psychiatrických zařízeních a opakovaně v pracovní neschopnosti. Podle žalobkyně se její psychiatrická porucha pozvolna prohlubuje a je bez stádií kvalitních remisí. Ačkoliv se stále snaží docházet do zaměstnání, stojí jí to mnoho úsilí, a dokonce i její zaměstnavatel kontaktoval MUDr. F. s žádostí o akutní vyšetření s ohledem na žalobkynino neobvyklé chování na pracovišti.
3. Žalovaná ve svém vyjádření popsala, proč se domnívá, že její rozhodnutí, založené na posudku lékařské posudkové služby, bylo správné. Mimo jiné uvedla, že žalobkyni byl plný invalidní důchod přiznán v roce 2003, který byl v roce 2010 přeměněn na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně a v roce 2016 byl stupeň její invalidity snížen na II. stupeň. Žalobkyně však již od prosince 2009 pracovala na plný úvazek ve svém oboru jako soudní zapisovatelka a tuto práci vykonává až dosud. Pracovní zařazení zásadně nezhoršuje zdravotní stav žalobkyně, která své zaměstnání zvládá s občasnými pracovními neschopnostmi. K poslednímu zhoršení psychických potíží s hospitalizací došlo po obdržení rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu. Žalovaná navrhl provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O věci samé rozhodl soud bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem implicitně souhlasily (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) a takový postup je rovněž v souladu se zásadami rychlosti a hospodárnosti řízení. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu plyne, že žalobkyni byl rozhodnutím žalované ze dne 11. 7. 2003 přiznán od 11. 6. 2003 plný invalidní důchod. Ten byl v roce 2010 přeměněn na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně. Rozhodnutím žalované ze dne 1. 11. 2016 byl žalobkyni tento důchod snížen na invalidní důchod pro invaliditu II. stupně.
6. Posudková lékařka OSSZ P. dne 2. 8. 2018 v nepřítomnosti žalobkyně dospěla ve svém posudku k závěru, že žalobkyně již není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 30%, přičemž za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (dále též „DNZS“) žalobkyně určila postižení podle kapitoly V, položky 3c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), přičemž procentuální míra poklesu pracovní schopnosti byla zvolena při spodní hranici stanoveného rozmezí a nebyla již dále měněna

podle § 3 nebo § 4 vyhlášky o posuzování invalidity. Žalovaná na základě posudku prvoinstančním rozhodnutím odňala žalobkyni invalidní důchod.

7. Žalobkyně podala proti prvoinstančnímu rozhodnutí námitky. V námitkovém řízení byl zdravotní stav žalobkyně posouzen posudkovou lékařkou žalované, jež rovněž dospěla k závěru, že žalobkyně již není invalidní, přičemž za rozhodující příčinu jejího DNZS označila postižení popsané v kapitole V, položky 4c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy odlišné od toho, které bylo stanoveno předchozím posouzením. Shodně s tímto předchozím posudkem však stanovila procentuální míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně na 30% (tedy opět při spodní hranici stanoveného rozpětí, kterou již dále nemodifikovala užitím postupu podle § 3 nebo § 4 vyhlášky o posuzování invalidity).
8. Žalovaná na podkladě naposledy uvedeného posudku napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobkyně.
9. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
10. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
11. Námitky uplatněné žalobkyní spočívají převážně ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Soud však předesílá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20; všechna rozhodnutí NSS uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
12. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaná namítala, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzované byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické

diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

13. Krajský soud provedl dokazování posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 21. 8. 2019, který vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Z posudku zjistil, že žalobkyně byla při jednání přešetřena lékařkou specialistkou v oboru psychiatrie. Komise vycházela z vlastního vyšetření, dále ze zdravotnické dokumentace OSSZ, lékařských nálezů předložených žalobkyní, zdravotnické dokumentace žalobkyniny praktické lékařky a dokumentace z psychiatrické ambulance. Podle komise byla k datu vydání napadeného rozhodnutí rozhodující příčinou DNZS žalobkyně bipolární afektivní porucha podle kapitoly V, položky 4c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy shodné postižení, které určila posudková lékařka v námitkovém řízení. Komise však na rozdíl od předchozích posudků hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici rozmezí ve výši 45 % a dále ji navýšila o 5 % (§ 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity) na výsledných 50 %. Jednalo se tedy o invaliditu II. stupně. Odklon od hodnocení posudkových lékařů, tedy stanovení procentuální míry poklesu pracovní schopnosti při horní hranici stanoveného rozmezí odůvodnila komise dopady onemocnění do kognitivního výkonu, užití § 3 vyhlášky o posuzování invalidity potom s ohledem na možnost rekvalifikace či pokračování v předchozí výdělečné činnosti. Podle posudkové komise byl v předchozích posudcích podhodnocen průběh nemoci bez stádia kvalitních remisí.
14. Z posudku vyplývá, že posudkové lékařky ve správním řízení nesprávně postupovaly při stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Komise při vypracování posudku vycházela z dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložila žalobkyně, a při svém jednání zdravotní stav žalobkyně přešetřila odbornou lékařkou z oboru psychiatrie. Komise hodnotila zdravotní stav žalobkyně komplexně a dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu V, položku 4c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 30 – 45 %. PK stanovila pokles na horní hranici, tj. ve výši 45 %, a dále jej navýšila o 5 %, z důvodů uvedených v předchozím bodu, podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity na výsledných 50 %. Posudek tak podle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl stručně popsán vývoj zdravotního stavu, zdravotní postižení, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, míra stabilizace

zdravotního stavu a rozsah zdravotního postižení. Řádně odůvodněno bylo i zařazení druhu postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity.

15. Soud tedy na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 50 %, což odpovídá invaliditě II. stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Lze proto konstatovat, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila pouhých 30 %. Žalobou napadené rozhodnutí se tedy opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav a je tedy nezákonné.
16. Krajský soud proto napadené rozhodnutí jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V tomto řízení žalovaná znovu rozhodne o nároku žalobkyně na invalidní důchod a vezme při tom v úvahu závěry posudku posudkové komise ze dne 21. 8. 2018 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právním názorem soudu je žalovaná v dalším řízení vázaná (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení zcela úspěšná a měla by proto právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Podle obsahu soudního spisu jí však žádné náklady nevznikly, a proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů nemá žádný z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. března 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

